

en besproken

appelijk leven
en dat men
telt, wanneer

hunkt mij, in
de Kerk

de schrijver
raag. En hij
adruget, ver-
op om hulp,

ver, dat een
hebben van
u in levende
meente.

gebrachte, de
op een ander
nuttigbaar is?

geestelijken

indingen des
moet eerst

amht komt,
ouderen br.,
lijk werkzaam
n hem wordt
estanden, die

en. Weg-wijs
oogen zien.
belicht, eene
dus op eigen
ring en door

niet alleen,
gehoofsleer,

en kring van
wijsbegeerte,
en der men-
die z.g. ziel-
ropologie of

g menschen-
rakers heeft
d is in zelf-
de hang naar
eigenlievende
p huisbezoek
oor en oog
in den toon,
ook in het
in het „komt

ar geestelike
te verbaaren.
even, natuur-
aat het maar
et begin dezer
is ontstaan?
uit haar geest
andere geest
van associatie,
n allen wilde
t nog levende
eest, zich ha-
e de zending.

telooze asso-
nding geld.
uit te zent-
tting der ge-
af haar geld,
n.

boden met
die het werk
ik veel; maar
wat hij heeft?
enige, dien hij

De gemeente
ongeveer moet
ordintelen, zoo
maar kinae-
ende mannen,
eener gansche
moet uit haar
zijn geboren

waarom het

iden? is het
Heilbron, de
n heerlijk en
ste, het eind-
eld w. d. en

ntwoort een
niet doel
in de zending
lem. Die ook
om uventuyl,
t heerlyk-
eindtoel van
dus ook het

st haar adel,
otschap, een

den hoopsten
ad, vergezeld
in al den
is toebereid

yper op de
geen plaats
Heeren, en
de door haar
plant be-

u maar binnen" of het bezoek welkom is, dan wel, dat men stilte achter de deur tot de huisgenooten zegt: „nou ja, het zijn de ouderlingen maar", en u met eenig misnoegen een plaats aan tafel gunt.

Die menschenkennis komt in het huisbezoek zoo goed te pas. Leert ons iets van de onderscheiden stemmingen des gemoeds, het persoonlijk karakter kennen en den aanval wagen.

Geef ontfang een zelfgenoegzaam mensch.

Zijn tong ratelt door; en duidelijk laat hij uitkomen, dat de gemeente zich vergist heeft, door hem geen opziener te maken, doch u. Hij is niet persoonlijk, welneen; het was maar bij wijze van spreken. Doch zijn woord was in uw ziel als een prikkel en nagel, die pijn veroorzaakte, omdat — ge belijden moet: het is waar, ook ik ben een onwaardige. En des ondanks: toch geloof ik, dat mijn Heiland mij vertrouwd en geroepen heeft.

Hoe moet nu zoo iemand behandeld worden? Met een woord van zachtaardigheid of berisping? Luistert hij naar het Woord van God? Of is zijn zelfingenomenheid vrucht van laatzindigheid en zijn z'n woorden daar uiting van? Is het een karaktertrek van hem zich op den voorgrond te plaatsen? Gebeurt dit onopzettelijk of lag in zijn woorden een speldeprik, een bedoeling verborgen? Hoe is zijn verhouding tot de zijnen? Hoe het godsdienstig leven in het gezin, de opvoeding der kinderen? Allemaal zaken, waarop bij dit karakter gelet moet worden, en die een fingerwijzing zijn ook voor het te geven antwoord.

Zeker — gemeentelieden kunnen hard zijn in hun oordeel; scherp in hun woord.

Wanneer ge ontfangt in der waarheid, vrome geloovigen, doch die hun bevinding op den voorgrond plaatsen, en gij een meer Bijbelsch standpunt inneemt, dan wel krachtens belijdenis en leer er tegenover staat, dan zou het ook u kunnen gebeuren, dat u toegevoegd wordt: gij staat nog buiten, gij hebt geen deel aan den Christus!

Wat moet dan uw antwoord zijn? Welke de houding die een opziener dan heeft aan te nemen?

Dat zijn vragen die het zielkundig probleem raken, omdat zij opkomen uit het innerlijke wezen en geestesleven van hem, die het antwoord ontving en tevens den sleutel tot het hart van den ander u in handen geven. Hier dient ook gelet op leeftijd van dengene die het woord sprak, en gedacht aan het Paulinisch woord tot Timotheüs: Bestraf een ouder man niet hardelijk enz.

Twee gevallen werden hier genoemd, die zich niet nader laten omschrijven, en waarvan het antwoord alleen persoonlijk gegeven kan worden naar het ontvangen inzicht, naar het eigen karakter voorschrijft, doch nooit op hoogen en boozen toon; altoos moet een opziener trachten in stem en gebaar, in volmaakte zelfbeheersching en liefdelijke uitdrukking te geven aan het leedwezen over het snijdende woord en het uitgesproken wantrouwen.

Bij den zelfingenomene moet gewezen worden op het woord van Paulus, dat de een den ander uitnemender achte dan zichzelf; bij den zelfgenoegzame in bevinding dat het hem niet gegeven is te oordeelen, doch dat Eén dit doen zal, en ook hem voor zijn boze woord en wantrouwen zal doen komen in het gericht. Bij beiden moet, naar ieders behoefte, het Woord des Heeren worden toegepast: straf en vermaan dezulken in liefde.

A. Z. O.

PERS-SCHOUW.

De zenuwen van een dominee.

Gewoonlijk hangt een predikant het niet aan de groote klok, wat hem de voorbereiding van een preek kost. Of de gemeente er eens niet wat van weten mag? De Hagen van Delft en De Laman van Assen meenen van wel.

Uit het „Gereformeerd Kerkbl. voor Dr. en Ov." neem ik van den laatste over:

In de „Geref. Kerkbode van Delft" doet De Hagen een beetje open over zwakheden, waarmee een predikant te worstelen heeft.

„Ik had verleden week een interessant gesprek met enkele collega's van me, over onze benauwdheden en ongewarheidheden, voordat we op den kansel staan en ook voordat we onze anderen arbeid aanvangen. De één vertelt dit en de ander dat. Allerlei ervaringen en narigheden werden verhaald.

Ik dacht onderzinnen zoo, het zou wel aardig wagen wanneer de gemeentelieden zoo'n gesprek eens konden hooren. Want het is merkwaardig, hoe men over de meeste predikanten in dit opzicht oordeelt. „Domine heeft heelmaal geen zenuwen", zoo voegt men mij althans dikwijls toe. En als ik dat dan ontken, en zeg, dat ik er af en toe veel last van heb, dan lacht men eens hartelijk om me, en men gelooft het niet. Nee maar, daar is niets van aan, je merkt er op den preekstoel niets van.

Ja, dat is het in juist. De meeste predikanten hebben ergens meer last van, als ze maar eenmaal in den strijd zijn. De preekstoel vooral is zoo'n soort houten doos, die allerlei kwalen wegneemt, en ook al zenuwachtigheid. Ik heb wel collega's gekend, die een o. zoo zwak lichaam hadden, en die toch op den kansel met vuur en bezieling stonden te preeken, alsof ze besluiten over een groote doos lichaamskracht. Ik zelf heb het wel gehad, dat ik eigenlijk te ziek was om te preeken, en dat ik onder de preek zoo frisch werd als een buntje. 't Is me wel overkomen, dat ik hevige lieprij had, en binnen vijf minuten er totaal niets meer van voelde.

En vooral de zenuwen bedaren over 't algemeen heel gauw, wanneer je er maar eenmaal voor staat. Maar leeren! Ik verzeker je, dat heel wat predikanten in benauwdheid geboren worden, en aan heel wat anderen arbeid een ware ijdensgeschiedenis voorafgaat. Dat komt dan niet voort uit vrees, dat men 't niet doen kan, dat men zal blijven steken, of iets dergelijks. 't Zijn eerder de barmhertigen, die aan de geboorte voorafgaan. En 't eigenaardigste is, dat na de grootste benauwdheden in den regel de meeste en beste preeken gehouden worden.

Dat is ook wel te begrijpen. Wanneer je oppervlakkig „luistert en je voorbereidt, dan hangt de preek aan den preekstoel; dan is er van binnen in de ziel geen werking, geen roering. Dan is het geen vuur, dat van binnen brandt. Het gaat eigenlijk buiten je om. Dan komt het je geen benauwdheden, maar het wordt ook geen warme, bezielende predikatie. Maar wanneer er degelijke studie en voorbereiding is geweest, wordt de preek een stuk van je zelf; ze is in je ziel ingezagen,

en ze kan daaruit niet loskomen zonder spanning en wezen. Ze moet als het ware uitbreken. En dat geeft vooral een drukkende benauwdheid.

Allerlei verhalen kwamen in ons gesprek jaarover los. En nog eens dacht ik: de broeders en zusters moeten eens weten, hoe vaak er gelid en geworsteld werd, voordat ze een goede preek te hooren kregen.

We werden het hierover eens, dat wij, predikanten, veel behoefte hebben aan de voorbede der gemeente. Niet alleen 't Zondags, maar ook tijdens de voorbereiding in de week. Dan minstens evenveel. Want daar komt het eigenlijk 't meest op aan.

In de tweede plaats gevoelden we, dat men nooit door zulke vóórbenauwdheden zich moet laten afschrikken. Een enkele doet dat, ook wel buiten de predikantenwereld. Omdat men dan zoo ontzettend tegen een of ander werk opziet, schuift men het van zich. Men is te levoren al zenuwachtig over, zegt men; en hoe zal het dan worden, als men er aan toekomt.

Maar dat valt juist verbaazend mee. Tevoren is in den stielregel de zwaarheid veel grooter dan op het oogenblik, dat men er toe gaat. Soms valt de gehele last van u af en ge staat zoo vrij en frank, alsof ge met het meest gewone werk bezig zijt.

En die angstigheden vooraf? O ja, die zijn wel lastig, maar ze drijven je uit tot Hem, die gezegd heeft: „Indien iemand wijsheid onthreft, dat zij ze van God begeere, die mildelijk geeft en niet verrijft".

Wanneer we zwak zijn, dan zijn we machtig. De Hagen spreekt hier uit de ondervinding van velen, vermoed ik. In vroeger jaren waren er wel eens menschen, die meenden, dat er geen gemakkelijker levenstijp was, dan dat van domine. Twee preekjes en verder een lange pijp. Maar, die zelf een half jaarte domine geweest is, en die het dan goed geweest is, die weet wel beter, en tegenwoordig weten de menschen het ook wel beter, want ge hebt maar weinige ouders, die hun jongens voor predikant laten opleiden.

Het is een zenuwspannend werk, en het is rechtzins een zwaar en zeer moeilijke werk; een werk, waarin ge duizend malen uw zwakheid en onvermogen moet gevoelen, maar ook duizend malen 't Heeren hulp en bijstand ondervindt.

Laat uw zoon, wanneer er tenminste wat degelijks in hem zit, maar eerst dominee worden; en kunnen er in onze kerken nog heel wat gebruiken.

Aphorismen.

In „De Ster" vergaast Dr. A. Sizoo zijn lezers op „Aphorismen". Hij heeft daarbij vooral jonge menschen op het oog. Het gaat hem heel dikwijls gelukkig af, Blijve hij zijn frischheid behouden.

Hier volgt een proeve uit zijn „Aphorismen" (losse, korte, kernachtige uitspraken):

Nen scholae, sed vitae discimus, zoo zeiden de Romeinen. „Maar zij hoefden ook nooit examen te doen". Zeker, maar als ze van school af waren, gingen ze helpen in 't veroveren van de wereld.

Wij aanbidden Gods heiding, ook in ons jonge leven. Zeker, zoolang de voorspoed duurt.

Het is zoo interessant voor jonge menschen excentriek te zijn: theosoof of zelfs wel antroposoof; 't is weer eens wat anders dan wat iedereen is. Als ge excentriek wilt zijn, wees het dan in uw das of wandelsok, maar niet in dingen, die uw gestroopt leven en sterven raken.

Er zijn menschen, die om een ladder roepen om over den rug van een mug heen te klimmen, over een olifant heen, en ze zoo wel te kunnen heenlappen.

Er zijn in ons leven telkens van die kleine doeltjes, waar we op aan werken; nauwelijks is zoo'n doeltje bereikt of reeds zien we aan den horizon een ander oprijzen. Als ze nu allen maar op één lijn liggen, komen we vooruit; anders kon het wel eens zijn, dat we op een klein terreintje blijven rondstroomelen.

Nieuwe naam.

In „Nieuwe Banen" komt Dr. De Hartog gedurig met nieuwe woorden en nieuwe namen.

Zoo vond hij (afl. Mei 1922) voor Satan den naam uit van „opperfilm draaier".

HE'P.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN.

Geachte Redactie,

Onlangs wees Dr. de Moor in „De Heraut" zeer terecht op de afkeurenswaardige praktijken, die sommige kerkeraaden er bij het beroepingswerk op nahouden.

Het komt mij echter voor, dat er ook wel eenige predikanten zijn, wier handelwijze op dit gebied niet door den beugel kan. Hoe menigmaal wordt er niet een beroep uitgelekt of wordt een kerkeraad op de een of andere manier aangesmoedigd om een beroep uit te brengen, terwijl men zelfs niet te minste neiging heeft om van standplaats te verwisselen. Menig predikant neemt het met ernstigheid en oprechtheid niet zoo nauw.

Wanneer men eenigen tijd vacant is en vele vergeefsche roepingten doet, kan men daarnaanganda treurige ervaring opdoen.

Zelfs is het gebeurd, dat een dominee zoo ernstig over het beroep had nagedacht, dat hij niet eens wist of hij het twee of drie weken geleden had gekregen.

Ik zou daarom allen predikanten willen toeroepen, zo veel in het oedern van hun eigen goeden naam, als in het belang der kerken: Wees waar!

Indien ge vooruit weet, dat een roeping naar deze of gene kerk door 't niet zal aangenomen worden, moedig dan een niet tot zulk een beroep aan. Ga in dat geval ook niet „afken". Waarom zoudt ge een gemeente noodloosge in een en kosten veroorzaken?

Zij ge besluten om te bedanken, talm dan niet het te melden. Ge n enkele kerkeraad zal het u kwalijk nemen, als ge spoedig een besluit meedeelt. O, dat langzame wachten! Weertoe is het goed? Wat wordt er een tijd door vermorst?

Spreek ook niet van „ernstige overweging" als ge nite te overwegen hadt en rep niet van „strijd", als ge geen strijd hebt gevoeld.

Laat alsoo iedere kerkeraad en ieder predikant bij zelf de reformatie ter hand nemen.

Met tederden dank voor de plaatsing.

K.

II.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Azel, N. G. Kerssies te Wezep en E. C. v. d. Laan te Lelham. Viersingen, T. L. Kroes te Workum en A. G. Wolf te Looenen-Vreeland.

Beroepen te:

Doetgum, J. v. Lee te Mijdracht. Hollandscheveld, H. Fokkens te Boornbergum. Opeinde Nieuwa H. Knoop te Schouwerzijl. Rilland-Bath, B. W. de Graaff, cand. aldaar. Viersingen, T. L. Kroes te Workum. Woodsend, T. H. Woldring, cand. te Groningen.

Bedankt voor:

Doekoop, H. Ph. Ingeversen te Nijkerk. Grijskerke (Z.), D. Scheele te Geesteren. Oosterend (T.), D. Scheele te Geesteren. Smilde, F. H. van Loon te Bergum.

Kerkinstituering. De Classis Oranien heeft haar medewerking toegezegd tot instelling der amten te Boornbergum.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Zalen, J. B. Sink te Hartingen. Zelen, d. d. Hgu, D. Driessen te Groenenda. Meppel, J. L. de Vries te Rijnsburg. Viersingen, C. S. v. d. Ven, cand. te Den Haag. Zaanstg, C. S. v. d. Ven, cand. te Den Haag.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Delft, J. Bus te Ouddorp. 's Gravenland, H. W. J. C. Hanselaar te Heerjansdam. Kijndert, L. Boer te Nieuw-Weerdinge. Oene, I. K. uit te Lunkeren. Rouwen, F. van Asch te Den Ham. Rulderkerk, G. A. Pott te Oud-Beijerland.

Aangenomen naar:

Eerbeek, P. P. Luw te Haarlem. Leerdam, S. Groenewald te Zuilichem. Loosduinen, A. D. Meester te Vriesenvreen. Olde- en Nieuwkoop, J. J. Thomson te Den Haag. Waal en Koog (T.), N. J. v. 't Hofst te Kilar.

Bedankt voor:

Linschoten, S. Groenewald te Zuilichem. Nijkerkerken, P. C. de Groot te Jutphaas. Rijssen, G. A. Pott te Oud-Beijerland.

Afscheid van:

Sassenheim, J. J. M. Wjstenhoff. Tekst Efze 3:21.

Intrede te:

Rotterdam, J. de Bruin. Tekst Matth. 13:3b.

ADVERTENTIEN.

DOELMATIGE RECLAME VERGROOT DEN OMZET!

DE REFORMATIE

biedt een uitgezochte gelegenheid tot het maken van reclame onder koopkrachtig publiek.

Vraag nog heden voorwaarden bij abonnement.

GROEN

ELOUT

MACKAY

KUYPER

LOHMANN

DE VISSER

Van bovenstaande pleitbezorgers van het Christelijk Onderwijs lieten wij GROOTE PORTRETTEN vervaardigen in koper-diepdruk. De prijs van dit zestal portretten in lijst (buitenmaat 37 x 46 c.M.), verpakt in krat, bedraagt f 30.— Inclusive emballage. Bestellingen kunnen thans onmiddellijk worden uitgevoerd.

GOES.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.